

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

12 martie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Elena Covalenco,

Judecători - Iurie Diaconu, Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocații Lepădatu Tatiana, Catarama Rodica, Culeac-Reul Natalia în numele inculpaților Solovei Mariana, Coșulean Cristina și Coșulean Veaceslav împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2013, în cauza penală privindu-i pe

Solovei Mariana Cezar, născută la 11 februarie 1980, originară și domiciliată în s.Cușnirca, r-nul Șoldănești;

Coșulean Cristina Vitalii, născută la 06 februarie 1988, originară și domiciliată în mun.Chișinău, str.Aldea-Teodorovici 11/1, ap.67;

și

Coșulean Veaceslav Vitalii, născut la 10 ianuarie 1990, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.I.Pelivan 9, ap.51.

Termenul examinării cauzei:

1. 01.12.2011 - 25.06.2013 - prima instanță,
2. 30.07.2013 - 13.11.2013 - instanța de apel,
3. 04.02.2014 - 12.03.2014 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 25 iunie 2013, procesul penal de învinuire a lui Solovei Mariana, Coșulean Cristina și Coșulean Veaceslav în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal a fost încetat, pe motiv că fapta lor constituie o contravenție administrativă, prevăzută de art.354 Cod contravențional, cu încetarea procedurii contravenționale, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Mursa Constantin, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Solovei Mariana, Coșulean Cristina și Coșulean Veaceslav împreună cu Mursa Constantin, la 11 iulie 2011, ora 01.30, aflându-se în incinta barului „Ovico”, din str.I.Creangă 1, mun.Chișinău, în prezența mai multor persoane, tulburând ordinea publică și încălcând normele morale, au provocat un conflict în cadrul căruia s-au îmbrâncit unul pe altul apoi, fiind expulzați de către paza localului din încăpere, la intrarea în barul indicat au continuat acțiunile lor ilegale, ultragiindu-se unul pe altul cu cuvinte înjurioase, încălcând liniștea persoanelor fizice care se aflau acolo.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați și condamnați conform învinuirii înaintate în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal la câte 2 ani

închisoare, fiecare, cu suspendarea executării pedepsei de câte 2 ani, fiecare, invocând că instanța neîntemeiat a ajuns la concluzia că în acțiunile inculpaților nu sînt întrunite elementele infracțiunii și că dînșii nu au acționat cu obrăznicie deosebită, de rînd ce toate probele acumulate în cauză dimpotrivă dovedesc faptul că aceștia au încălcat grosolan ordinea publică, acționînd cu intenție și aplicînd violență unii față de alții, numindu-se cu cuvinte necenzurate, ceea ce a condiționat implicarea agenților de pază și a poliției, astfel că fapta comisă de aceștia, cu caracter îndelungat și insistent depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingînd gradul de pericol social al unei infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Solovei Mariana, Coșulean Cristina și Coșulean Veaceslav au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de câte 200 unități convenționale, pentru fiecare, ceea ce constituie 4000 lei.

4.1. Pentru pronunțarea hotărîrii date instanța de apel a constatat că Solovei Mariana, Coșulean Cristina și Coșulean Veaceslav împreună cu Mursa Constantin, la 11 iulie 2011, ora 01.00, aflîndu-se în barul „Ovico”, din str.I.Creangă 1, mun.Chișinău, avînd intenția comiterii unui act de huliganism, încălcînd grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, fiind în stare de ebrietate alcoolică, prin înțelegere prealabilă au inițiat în bar, în timpul dansului, un conflict între ei, au aplicat violența manifestată prin îmbrîncirea reciprocă între Coșulean Vaceslav și Mursa Constantin și tragerea de păr reciprocă între Coșulean Cristina și Solovei Mariana. Avînd în vedere încălcarea grosolană a ordinii publice, de către agenții de pază, Solovei Mariana, Mursa Constantin, Coșulean Cristina și Coșulean Veaceslav au fost scoși în afara localului.

Continuîndu-și acțiunile criminale, Mursa Constantin și Coșulean Veaceslav, în prezența mai multor persoane, au inițiat din nou un conflict, aplicîndu-și intenționat reciproc lovituri corporale. Tot atunci, Coșulean Cristina și Solovei Mariana, de asemenea au continuat să se tragă de păr, cauzîndu-și dureri fizice, iar în rezultatul intervenției poliției conflictul s-a terminat.

Instanța de apel a indicat că, cu toate că inculpații își recunoc vina doar parțial în comiterea infracțiunii incriminate, aceasta este dovedită integral prin declarațiile martorilor S.Cerescu, O.Bejenari și actele cauzei - rapoartele de expertiză medico-legală nr.2488/D din 30.09.2011, din care rezultă că la V.Coșulean a fost depistată vătămare ușoară a integrității lui corporale și, respectiv, nr.2487/D din 30.09.2011, potrivit căruia la C.Mursa a fost depistată vătămare corporală, fără cauzarea prejudiciului sănătății; raportul de examinare medico-legală nr.3426 din 18.07.2011, conform căruia la M.Solovei a fost depistată vătămare ușoară a integrității corporale, probe care, analizate în ansamblu, denotă caracterul infracțional al acțiunilor inculpaților, îndreptate spre încălcarea grosolană a ordinii publice, fapta comisă în public, caracterizată prin exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate și obrăznicie deosebită, acțiuni care tulbură ordinea publică.

La fel, instanța de apel a menționat că acțiunile inculpaților, nicidecum nu puteau fi încadrate ca delict contravențional, fiindcă acțiunile de huliganism au fost orientate „spre public”, spre reacția publicului în privința jignirii demnității publice și încălcării grosolane a ordinii publice.

Astfel, elementul constitutiv al infracțiunii de huliganism, manifestat prin obrăznicie deosebită este prezent în cazul dat, prin aplicarea violenței, ce se confirmă prin vătămarile corporale depistate la C.Mursa și V.Coșulean și tragerea reciprocă de păr de către inculpatele C.Coșulean și M.Solovei, conflict început între toți patru inculpați în public, neținându-se cont de opinia și atitudinea celor din jur.

Prin aceste acțiuni, cât și prin aplicarea cu intenție directă în incinta barului, cât și în afara barului, în prezența mai multor persoane, inculpații s-au îmbrâncit reciproc aplicându-și lovituri corporale, inculpatele s-au tras de păr, fiind necesară și implicarea atât a agenților de pază, cât și a poliției, astfel C.Mursa, C.Coșulean, V.Coșulean și M.Solovei urmau să înțeleagă, să-și dea seama și să conștientizeze că încalcă grosolan ordinea publică.

Totodată, instanța la stabilirea pedepsei, ținând seama de prevederile art.6, 7, 61, 75 Cod penal și constatând că în cauză lipsesc circumstanțe agravante, dar sînt prezente doar cele atenuante, și anume că inculpații M.Solovei, C.Coșulean și V.Coșulean anterior nu au fost condamnați, că antecedentele penale a inculpatului C.Mursa sînt stinse, a conchis că scopul pedepsei penale privind reeducarea și corectarea inculpaților va fi atins prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, oferindu-le acestora posibilitatea autoreeducării și conștientizării celor comise, fără izolarea de societate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare avocații T.Lepădatu, R.Catarama, N.Culeac-Reul în numele inculpaților M.Solovei, C.Coșulean și V.Coșulean, care au solicitat:

- avocatul T.Lepădatu în numele inculpatei M.Solovei care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că prima instanță corect a calificat acțiunile inculpatei M.Solovei, încetînd procesul penal pe învinuirea adusă, pe cînd instanța de apel i-a dat faptei săvîrșite o încadrare juridică greșită, deoarece în acțiunile inculpatei nu au fost stabilite semnele calificative ale infracțiunii de huliganism, și anume intenția de a încălca grosolan ordinea publică;

- avocatul R.Catarama în numele inculpatei C.Coșulean care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că decizia instanței de apel este greșită, instanța neîntemeiat a concluzionat asupra vinovăției inculpatei în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, deoarece în acțiunile acesteia nu au fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de huliganism; instanța nu a ținut seama că inculpata a recunoscut vina parțial, doar în tulburarea ordinii publice și numirea cu cuvinte necenzurate pe M.Solovei în incinta barului, dar nu i-a aplicat nimănui careva lovituri; leziunile corporale depistate la fratele ei, V.Coșulean și la M.Solovei au apărut în urma îmbrîncelii acestora din partea altor persoane străine din bar; organul de urmărire penală nu a stabilit martori oculari, care au văzut nemijlocit momentul aplicării loviturilor între inculpați, iar careva probe suplimentare concludente ce devodesc vinovăția inculpatei C.Coșulean nu au fost prezentate de către procuror;

- avocatul N.Culeac-Reul în numele inculpatului V.Coșulean care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că este ilegală, deoarece faptei săvîrșite de V.Coșulean i s-a dat o încadrare juridică greșită; atît în cadrul cercetării judecătorești, cât și în instanța de apel, inculpatul a recunoscut vina parțial, doar în încălcarea contravențională a ordinii publice; inculpatul, nu poate să poarte răspundere penală, deoarece nu-și dădea seama și nu conștientiza că încalcă grosolan ordinea publică; lipsesc probe concludente ce

devodesc intenția acestuia de a încălca grosolan ordinea publică; instanța de apel a dat o apreciere eronată probelor administrate în cauză, întemeindu-și soluția doar pe probele acuzării, în timp ce nu există părți vătămate în cauza dată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinară în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Drept temei pentru recurs avocații în numele inculpaților invocă prevederile art.427 alin.(1) pct.8) și 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul constată că motivele invocate de recurenți nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și poate administra, la cererea părților orice probe noi, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Ținînd seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a dat o nouă apreciere, alta decît cea făcută de prima instanță, probelor cauzei, motivîndu-și detaliat și clar soluția adoptată, expunîndu-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpaților M.Solovei, C.Coșulean și V.Coșulean în comiterea infracțiunii incriminate.

După cum rezultă din materialele cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia că acțiunile inculpaților urmează a fi calificate în baza art.354 Cod contravențional, ca huliganism nu prea grav.

Instanța de apel casînd sentința și recunoscîndu-i vinovați pe Solovei Mariana, Coșulean Cristina și Coșulean Veaceslav de săvîrșirea infracțiunii de huliganism prevăzută la art.287 alin.(2) Cod penal, și-a argumentat soluția prin faptul că din materialele cauzei, inclusiv din declarațiile inculpaților și a martorilor S.Cerescu, O.Bejenari și actele cauzei, s-a constatat că acțiunile violente manifestate de către inculpați au avut loc într-un loc public, în incinta barului „Ovico”, în prezența mai multor persoane care se aflau în bar, apoi, după implicarea în conflict a agenților de pază, a continuat în fața barului, la fel în prezența altor persoane, prin ce se dovedește faptul că inculpații intenționat au încălcat într-un mod grosolan și demonstrativ regulile sociale și morale de convețuire, manifestînd un comportament agresiv, aplicînd unii față de alții violență fizică și expresii necenzurate.

Colegiul penal atestă că conform teoriei dreptului penal și practicii judiciare, prin „încălcarea grosolană a ordinii publice” se înțelege săvîrșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de convețuire, care sînt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice, prin necuviință, neobrăzare, comportarea batjocoritoare cu cetățenii, cauzarea leziunilor corporale ș.a..

În situațiile de huliganism, făptuitorii înțeleg că încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor cu o deosebită obrăznicie. Acești

făptuitori, nu numai că înțeleg caracterul infracțional al faptei, dar și doresc săvârșirea acestor acțiuni și survenirea consecințelor.

Cele menționate caracterizează latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii de huliganism, prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, pentru care inculpații corect au fost supuși pedepsei penale.

În cazul concret, acțiunile inculpaților de huliganism s-au petrecut într-un loc public, aceasta s-a manifestat printr-o obrăznicie deosebită cu cauzarea leziunilor corporale, în prezența mai multor persoane, fiind curmate de colaboratorii de poliție.

Prin urmare, concluzia instanței de apel referitor la atragerea inculpaților la răspundere contravențională, just și întemeiat a fost respinsă ca vădit neîntemeiată, deoarece legislația în vigoare expres prevede că la delimitarea infracțiunii de huliganism de anumite fapte nepenale, prevăzute de Codul contravențional, este necesar ca infracțiunea de huliganism în afară de prezența acțiunii principale - încălcarea grosolană a ordinii publice, presupune și prezența unei acțiuni adiacente - acțiune exprimată, alternativ, în: aplicarea violenței asupra persoanelor, amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice.

Astfel, Colegiul atestă că doar în cazul încălcării ordinii publice fără aplicarea violenței față de persoană, în lipsa altor circumstanțe prevăzute de art.287 alin.(2) Cod penal, acțiunile făptuitorului nu vor constitui infracțiunea de huliganism și vor fi calificate drept contravenții.

În cauza dată însă, s-a stabilit că inculpații în afară de a încălca ordinea publică au aplicat violență unii față de alții cauzând, conform rapoartelor de expertiză medico-legală nr.2488/D din 30.09.2011 lui V.Coșulean vătămare ușoară a integrității corporale, nr.2487/D din 30.09.2011 lui C.Mursa vătămare corporală, fără cauzarea prejudiciului sănătății, nr.3426 din 18.07.2011 lui M.Solovei vătămare ușoară a integrității corporale.

Deci, în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii incriminate inculpaților M.Solovei, C.Coșulean și V.Coșulean și, ca urmare, temeiul stipulat în art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de către recurenți.

Prin urmare, motivele recurenților ce țin de starea de fapt a cauzei, Colegiul penal le consideră inadmisibile, deoarece în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Argumentul avocatului N.Culeac-Reul în numele inculpatului V.Coșulean, precum că acesta nu poate să poarte răspundere penală, deoarece nu-și dădea seama și nu conștientiza că încalcă grosolan ordinea publică, este lipsit de temei, deoarece prin acțiunile sale intenționate de încălcare grosolană a ordinii publice, aplicarea cu intenție directă în incinta barului, cât și în afara barului, în prezența mai multor persoane a lovirilor corporale, inculpatul înțelegea, își dădea seama și conștientiza că încalcă grosolan ordinea publică.

Ca temei de recurs este invocat și pct.12) art.427 Cod de procedură penală - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul conchide că motivul la care se referă recurenții nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii judecătorești, deoarece instanța de apel recunoscându-i vinovați pe

M.Solovei, C.Coșulean și V.Coșulean nu a făcut o altă încadrare juridică a faptei comise decât cea în baza căreia aceștia au fost puși sub învinuire.

Astfel, analizând materialele cauzei și hotărîrea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acestora.

Pedeapsa este stabilită inculpaților cu respectarea prevederilor art.6, 7, 61, 75 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia au fost declarați vinovați, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, persoana acestora și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea.

În acest context, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de avocații T.Lepădatu, R.Catarama, N.Culeac-Reul în numele inculpaților M.Solovei, C.Coșulean și V.Coșulean, fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocații Lepădatu Tatiana, Catarama Rodica, Culeac-Reul Natalia în numele inculpaților Solovei Mariana, Coșulean Cristina și Coșulean Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2013, în cauza penală privindu-i pe Solovei Mariana, Coșulean Cristina și Coșulean Veaceslav, fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 aprilie 2014.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Guzun